

KEJAYAAN PENGURUSAN KOPERASI SEKOLAH
MENERAPKAN JATI DIRI KOPERASI DI KALANGAN
ANGGOTA KOPERASI SEKOLAH

FAUZIAH BINTI ISHAK

KERTAS PROJEK YANG DIKEMUKAKAN KEPADA UUM COLLEGE OF
ARTS AND SCIENCES, UNIVERSITI UTARA MALAYSIA SEBAGAI
SEBAHAGIAN DARIPADA KEPERLUAN UNTUK IJAZAH
SARJANA SAINS (PENGURUSAN PENDIDIKAN)

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

2011

**Bidang Pengajian Pendidikan
UUM College of Arts and Sciences
(Universiti Utara Malaysia)**

**PERAKUAN PROJEK SARJANA
(Certification of Masters Project)**

Saya yang bertandatangan di bawah, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

FAUZIAH BINTI ISHAK (NO. MATRIK : 802820)

Calon untuk Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan Pendidikan)
(candidate for the degree of)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

KEJAYAAN PENGURUSAN KOPERASI SEKOLAH MENERAPKAN JATIDIRI

KOPERASI DI KALANGAN ANGGOTA KOPERASI SEKOLAH.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(as it appears on the title page and front cover of project paper is acceptable in form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper)

Nama Penyelia : **En. Shuhaili Shamsuddin**
(Name of Supervisor)

Tandatangan :
(Signature)

Tarikh : **3 Februari 2011**
(Date)

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya saya jelaskan sumbernya.

Tarikh: 3 Februari 2011

Tandatangan:

Nama :FAUZIAH BINTI ISHAK

No. Matrik :802820

KEBENARAN MENGGUNA

Tesis ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan pengijazahan program sarjana Universiti Utara Malaysia. Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan Universiti mempamerkannya sebagai bahan rujukan umum. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan samada secara keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini untuk tujuan akademik adalah dibolehkan dengan kebenaran penyelia tesis ataupun Dekan CAS. Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan-tujuan komersial dan membuat keuntungan adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penulis dan Universiti Utara Malaysia perlulah dinyatakan jika sebarang bentuk rujukan dibuat ke atas tesis ini.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan tesis ini samada keseluruhan atau pun sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui :

Dekan CAS

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darul Aman

PENGHARGAAN

Segala puji dan syukur dipanjatkan kehadrat Illahi kerana dengan limpah dan kurniaNya penyelidikan yang dijalankan ini dapat disiapkan sepenuhnya mengikut masa yang telah ditetapkan.

Tiada kata seindah bahasa yang dapat diucapkan melainkan ucapan terima kasih dan setinggi-tinggi penghargaan kepada Pensyarah Pembimbing iaitu, En. Shuhaili B. Shamsuddin yang telah banyak memberi tunjuk ajar, cadangan serta bimbingan tanpa rasa jemu dalam menyiapkan penyelidikan ini. Ucapan terima kasih juga kepada Pengetua SMK Raja Puan MudaTengku Fauziah, SMK Syed Hassan, SMK Derma dan SMK Dato Syed Ahmad Perlis serta guru-guru dan pelajar yang telah banyak memberi kerjasama semasa kajian ini dijalankan.

Tidak dilupakan juga sekalung penghargaan kepada individu yang terlibat secara langsung dan tidak langsung sepanjang penyelidikan ini dijalankan. Semoga penyelidikan ini dapat memberi manfaat kepada semua pihak.

Sekian, terima kasih.

ABSTRAKS

Kajian berbentuk deskriptif ini dijalankan untuk menilai tahap penerapan jati diri koperasi di kalangan anggota koperasi sekolah di sekolah rancangan khas Perlis . Aspek jati diri koperasi yang dikaji ialah definisi koperasi, nilai dan prinsip koperasi. Selain itu, tahap kejayaan koperasi sekolah juga turut dinilai bagi melihat hubungan antara kejayaan menerapkan jati diri koperasi dengan kejayaan koperasi sekolah. Seramai 114 orang anggota koperasi sekolah dari 3 buah sekolah rancangan khas di Perlis dijadikan sampel kajian. Instrumen kajian yang digunakan ialah satu set soal selidik yang mengandungi 44 item berdasarkan skop kajian. Soal selidik terbahagi kepada dua bahagian iaitu Bahagian A, iaitu latar belakang responden dan Bahagian B merupakan item bagi aspek yang dikaji. Kebolehpercayaan soal selidik telah di uji dalam kajian rintis dan nilai Alpha Cronbach yang diperolehi ialah 0.93. Data diproses dan dianalisis menggunakan perisian SPSS versi 16.0 (*Statistical package for Social Sciences*). Analisis data dibuat dengan menggunakan kaedah statistik deskriptif (kekerapan, peratus dan min) untuk menilai tahap kefahaman definisi, penerapan nilai, pengamalan prinsip dan kejayaan koperasi. Manakala statistik inferensi iaitu, ujian korelasi dan analisa regresi linear mudah digunakan untuk melihat hubungan antara penerapan jati diri koperasi (definisi, nilai dan prinsip) dengan kejayaan koperasi sekolah. Hasil kajian mendapati bahawa koperasi sekolah telah berjaya menerapkan jati diri koperasi di kalangan anggota koperasi sekolah apabila tahap penerapan jati diri koperasi berada pada tahap yang tinggi (nilai min 4.15) . Walaubagaimanapun, kejayaan koperasi berada pada tahap sederhana (nilai min 3.62). Ujian korelasi menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan bagi setiap aspek jati diri koperasi iaitu definisi, nilai dan prinsip koperasi dengan kejayaan koperasi. Begitu juga analisa regresi linear mudah menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara kejayaan penerapan jati diri koperasi dengan kejayaan koperasi. Walau bagaimanapun pengaruhnya agak rendah iaitu 29.4%. Sebagai kesimpulan, kejayaan penerapan jati diri koperasi merupakan satu faktor pada kejayaan gerakan koperasi sekolah.

ABSTRACTS

The aim of this descriptive study was to find out the level of achievement of Cooperative Identity Statement (CIS) had been imposed to the school cooperative member at cluster school. The component of CIS are definition, value and principle. Besides, the level of school cooperative achievement also being analysed in order to see the relationship between the success of CIS being imposed to its member and school cooperative achievement. 114 school cooperative members of school cooperative members from three cluster school at Perlis selected as a sample of a study. Research instrument used was a set of questionnaires with 44 items based on the research scope. The questionnaire was divided into two parts: part A, respondents' background and part B, the research scope of study. The questionnaire's reliability were tested on the initial research and an Alpha Cronbach value of 0.93 was achieved. Data was processed using SPSS version 16.0 (Statistical Package for Social Sciences). Research analysis were based on frequency, percentage and mean in order to evaluate the achievement level of CIS imposed to school cooperative member and school cooperative achievement level. While correlation test and simple regression analyse had been used to analysed the relationship between the success of CIS imposed and the school cooperative achievement. Study results' shows that the school cooperative management successfully imposed the CIS among its member. The level of achievement shows at high level (mean=4.15) .However, the achievement of school cooperative were moderate (3.62). Correlation test shows that, the relationship between the component of CIS (definition, value and principle) and the school cooperative achievement were significant. Furthermore, the simple regression analysis shows that the relationship of achievement of CIS imposed to its member and school cooperative achievement were significant. However, the contribution is low at 29.4%. Therefore, the success of CIS imposed to its member is a factor of school cooperative achievement.

KANDUNGAN

KEBENARAN MENGGUNA	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT (Terjemahan)	iv
KANDUNGAN	v
SENARAI JADUAL	vii
SENARAI RAJAH	viii
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Latar Belakang Kajian	1
1.2 Pernyataan Masalah	4
1.3 Objektif Kajian	9
1.3.1 Objektif Am	10
1.3.2 Objektif Khusus	10
1.4 Soalan Kajian	10
1.5 Hipotesis Kajian	11
1.6 Kerangka Kajian	11
1.7 Kepentingan Kajian	12
1.8 Batasan Kajian	14

1.9	Definisi Konsep	15
1.10	Definisi Operasional	16
1.11	Rumusan	20
BAB 2 TINJAUAN LITERATUR		
2.1	Pendahuluan	22
2.2	Konsep Pengurusan	22
2.3	Teori Pengurusan	23
2.4	Ulasan Literatur	25
2.5	Rumusan	28
BAB 3 METODOLOGI		
3.1	Pengenalan	30
3.2	Rekabentuk Kajian	30
3.3	Populasi dan Pensampelan	31
3.4	Instrumen Kajian	31
3.5	Kesahan dan Kebolehpercayaan	33
3.6	Kajian Rintis	34
3.7	Kaedah Penganalisan Data	35
3.8	Rumusan	36

BAB 4 HASIL KAJIAN

4.1	Pengenalan	37
4.2	Latar Belakang Subjek Kajian	38
4.3	Analisis Statistik Deskriptif Pembolehubah Kajian	40
4.4	Pengujian Hipotesis	56
4.4.1	Tahap kefahaman definisi koperasi	56
4.4.2	Tahap penerapan nilai koperasi	58
4.4.3	Tahap pengamalan prinsip koperasi	60
4.4.4	Tahap kefahaman anggota koperasi terhadap konsep jati diri koperasi	62
4.4.5	Tahap kejayaan koperasi	63
4.4.6	Hasil dapatan kajian berdasarkan persoalan kajian 2	65
4.4.7	Hasil dapatan kajian berdasarkan persoalan kajian 3	68
4.5	Rumusan	70

BAB 5 PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	71
5.2	Ringkasan kajian	71
5.3	Dapatan dan perbincangan	72
5.4	Implikasi Dapatan Kajian	79

5.5	Cadangan Kajian Masa Depan	81
5.6	Kesimpulan	82
RUJUKAN		85
LAMPIRAN A:	SOAL SELIDIK KAJIAN	89
LAMPIRAN B:	SURAT KEBENARAN KEMENTERIAN PELAJARAN MALAYSIA	90
LAMPIRAN C:	SURAT KEBENARAN JABATAN PELAJARAN NEGERI PERLIS	91
LAMPIRAN D:	OUTPUT STATISTIK KAJIAN	92

SENARAI JADUAL

JADUAL 3.1 :Dimensi Untuk Pembolehubah	32
JADUAL 3.2 :Kaedah Analisis Data	35
JADUAL 4.1 :Latar Belakang Responden	39
JADUAL 4.2 :Skala Penentuan Tahap Kefahaman Konsep Jati Diri Koperasi	40
JADUAL 4.3 :Item Definisi Koperasi	40
JADUAL 4.4 :Item Nilai Asas	43
JADUAL 4.5 :Item Nilai Etika	46
JADUAL 4.6 :Item Prinsip Koperasi	48
JADUAL 4.7 :Item Kejayaan Koperasi	53
JADUAL 4.8 :Definisi Koperasi	56
JADUAL 4.9 :Nilai Koperasi	58
JADUAL 4.10:Prinsip Koperasi	60
JADUAL 4.11:Tahap Penerapan Jati Diri Koperasi di Kalangan Anggota Koperasi Sekolah	62
JADUAL 4.12:Kejayaan Koperasi	64
JADUAL 4.13:Hubungan Antara Kejayaan Koperasi Dengan Aspek Jati Diri Koperasi	65

JADUAL 4.14:Hubungan Antara Kejayaan Koperasi Dengan Faktor Kefahaman Definisi Koperasi	66
JADUAL 4.15:Hubungan Antara Kejayaan Koperasi Dengan Faktor Penerapan Nilai Koperasi	67
JADUAL 4.16:Hubungan Antara Kejayaan Koperasi Dengan Faktor Pengamalan Prinsip Koperasi	67
JADUAL 4.17:Ujian Regresi Linear Mudah	69

SENARAI RAJAH

Rajah	Perkara	Halaman
1.1	Kerangka Teori Kajian	12
1.2	Aspek Dalam Jati Diri Koperasi	16
4.1	Tahap Kefahaman Definisi Koperasi	58
4.2	Tahap Penerapan Nilai Koperasi	60
4.3	Tahap Pengamalan Prinsip Koperasi	62
4.4	Tahap Penerapan Jati Diri Koperasi	63
4.5	Tahap Kejayaan Koperasi	65

BAB SATU

1.0 PENGENALAN

Bab ini akan menerangkan latar belakang kajian, pernyataan masalah, objektif kajian, signifikansi kajian, batas kajian, soalan kajian, hipotesis, definisi konsep dan definisi operasional.

1.1 Latar Belakang Kajian

Koperasi sekolah adalah sebahagian dari gerakan koperasi negara. Di peringkat antarabangsa, koperasi sekolah di Malaysia adalah antara koperasi yang paling aktif dan maju dan berjaya jika di bandingkan dengan koperasi di seluruh dunia (Pelancar, Ogos 2010). Kejayaan pengurusan koperasi sekolah telah menjadikan Malaysia sebagai model terbaik pengurusan koperasi sekolah di Asia Tenggara. Justeru itu, beberapa negara termasuk Jepun, India dan Fiji telah datang ke Malaysia bagi mempelajari selok-belok pengurusan koperasi sekolah yang amat tersusun di bawah penyeliaan Angkatan Koperasi Kebangsaan Malaysia (ANGKASA) dan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM). Selain itu ada juga negara, iaitu Iran telah mengadakan perjanjian persefahaman (MoU) dengan Malaysia untuk melaksanakan satu program di bawah koperasi sekolah iaitu Pelancongan Koperasi Sekolah. (Utusan Malaysia, 29 Sept. 2010).

Kejayaan yang dicapai oleh koperasi sekolah ini secara tidak langsung menunjukkan bahawa koperasi sekolah memainkan peranan yang penting dalam menggerakkan kegiatan koperasi di Malaysia. Berdasarkan laporan dari SKM pada 31 Disember 2008, terdapat 54% koperasi pengguna di Malaysia, di mana 61% daripadanya merupakan koperasi sekolah. Koperasi sekolah merupakan salah satu daripada aktiviti kokurikulum di Sekolah Menengah. Ia telah ditubuhkan pada 1968 dan merupakan sebuah badan berkanun yang didaftarkan di bawah Undang-undang Malaysia Akta 502, Akta Koperasi 1993 di bawah

BAB SATU

1.0 PENGENALAN

Bab ini akan menerangkan latar belakang kajian, pernyataan masalah, objektif kajian, signifikansi kajian, batas kajian, soalan kajian, hipotesis, definisi konsep dan definisi operasional.

1.1 Latar Belakang Kajian

Koperasi sekolah adalah sebahagian dari gerakan koperasi negara. Di peringkat antarabangsa, koperasi sekolah di Malaysia adalah antara koperasi yang paling aktif dan maju dan berjaya jika di bandingkan dengan koperasi di seluruh dunia (Pelancar, Ogos 2010). Kejayaan pengurusan koperasi sekolah telah menjadikan Malaysia sebagai model terbaik pengurusan koperasi sekolah di Asia Tenggara. Justeru itu, beberapa negara termasuk Jepun, India dan Fiji telah datang ke Malaysia bagi mempelajari selok-belok pengurusan koperasi sekolah yang amat tersusun di bawah penyeliaan Angkatan Koperasi Kebangsaan Malaysia (ANGKASA) dan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM). Selain itu ada juga negara, iaitu Iran telah mengadakan perjanjian persefahaman (MoU) dengan Malaysia untuk melaksanakan satu program di bawah koperasi sekolah iaitu Pelancongan Koperasi Sekolah. (Utusan Malaysia, 29 Sept. 2010).

Kejayaan yang dicapai oleh koperasi sekolah ini secara tidak langsung menunjukkan bahawa koperasi sekolah memainkan peranan yang penting dalam menggerakkan kegiatan koperasi di Malaysia. Berdasarkan laporan dari SKM pada 31 Disember 2008, terdapat 54% koperasi pengguna di Malaysia, di mana 61% daripadanya merupakan koperasi sekolah. Koperasi sekolah merupakan salah satu daripada aktiviti kokurikulum di Sekolah Menengah. Ia telah ditubuhkan pada 1968 dan merupakan sebuah badan berkanun yang didaftarkan di bawah Undang-undang Malaysia Akta 502, Akta Koperasi 1993 di bawah

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- AB. Wahab b. Mat (1997). Faktor kekangan dalam kemajuan koperasi sekolah: satu kajian di sekolah-sekolah menengah dalam daerah Kubang Pasu, Kedah Darul Aman (Tesis Ijazah Sarjana Sains, Universiti Utara Malaysia).
- Ahmad Marzuki Ismail (2004). *Jati diri dalam gerakan koperasi sekolah*. Kuala Lumpur : Utusan Publications & Distributions Sdn Bhd.
- Ahmad Marzuki Ismail (2004). *Panduan Asas Gerakan Koperasi Sekolah Malaysia*. Kuala Lumpur :Utusan Publication & Distributions Sdn Bhd.
- Akta Koperasi 1993 (Akta 502) dan peraturan-peraturan (hingga 25hb Januari 2003)*. (2003). Kuala Lumpur: International Law Book Services.
- Amini, A.M. and Ramezani, M. (2008). Investigating the success factors of poultry growers' cooperative in Iran's western provinces. *World applied sciences journal*, 5(1), 81-87.
- Boyer, D., Creech, H. and Pass, L. (2008). Critical success factors and performance measures for start-up social and environmental enterprises. Unpublished manuscript. International Institute for Sustainable development.
- Bruynis, C.L., Goldsmith, P., Hahn, D.E. and Taylor, W.J. (2001). Critical success factors for emerging agricultural marketing cooperative. *Journals of cooperation*, 16,14-24.
- Che Mahmud Bin Awang (1999). Koperasi sekolah : Aset atau liability (Kertas projek Ijazah Sarjana Sains, Universiti Utara Malaysia).

Dasar Koperasi Negara 2011-2020. (2010, Julai 28). *Berita Harian*, p.4

Hj. Ramlan Kamsin (2009, Julai). Dana Koperasi: Sumber dan kecenderungan penggunaan.

Malaysian journal of co-operative management, 5, 25-41.

Hussain, M., Gunasekaran, A. and Islam, M.M. (2002). Implications of non-financial

performance measures in Finnish banks. *Managerial auditing journal*, 17(8),452-463.

Inder Kaur. (2006).Performance measurement: An evaluation of cooperative performance in

Malaysia. *Malaysian journal of co-operative management*, 2, 1-17.

Integrasi koperasi sekolah perlu diwujudkan. Bil 2/2009. *Majalah Koperasi SKM*.m.s 47.

Ismail B Ibrahim (2007). *Kajian Persepsi pelajar aliran teknikal di salah sebuah sekolah*

menengah di Johar Bahru Johor terhadap bidang keusahawanan (Laporan ijazah Sarjana Muda Teknologi , University Teknologi Malaysia).

Jusamsuddin B. Safian (2008). Pengurusan strategik memacu koperasi kearah kegemilangan.

Dimensi 201-2008.

Kamus Dewan. (2005). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka

Kearah mengkoperasikan rakyat. (2010, Mac 7). *Utusan Malaysia*, p.16.

Kejayaan koperasi sekolah Malaysia dicontohi negara Asia: Muhyiddin.(2010, Ogos 9).

Berita Harian.

Malaysia mampu jadi model terbaik koperasi sekolah. (2010, Sept.29). *Utusan Malaysia*

Mohd Fauzi Mohd Jani. (2000). Cooperatives in Malaysia:Challenges and strategies for

competitiveness and community development. Paper presented at First ASEAN Co-operative Research Conferences 24-25 June 2000. Singapore.

Mohd Majid Konting (1990). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Muhammad Harun (2009, Disember). "Kesepakatan penting dalam pembangunan koperasi sekolah". *Pelancar*, 70-71.

Nunnally, J. C. and Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. New York: McGraw Hill

Prof. Madya Hj Mohamad Ali Hasan (2005). Jati diri koperasi pembentuk sahsiah murni pelajar. Kertas yang dibentangkan dalam Seminar Hari Koperasi Sekolah, pada 11 Jan. 2005, di Wisma Ungku Aziz, Kelana Jaya.

Rohayati bt Ismail (1996). Kejayaan pengurusan koperasi sekolah-sekolah menengah di Kubang Pasu Kedah Darul Aman: Satu analisis (Tesis Ijazah Sarjana Sains, Universiti Utara Malaysia).

Sabitha Marican. (2006). *Penyelidikan sains sosial pendekatan pragmatik*. Selangor: Edusystem Sdn. Bhd.

Shamsul Khairi Abu Hassan (2009, Januari). Transformasi pendidikan koperasi di Malaysia. *Dimensi Koop*, Bil 1/2009, 24-32.

Stephen P. Robbins (2000). *Organizational Behaviour*. Selangor. Prentice Hall.

Sushila Devi Rajaratnam, Nurizah Noordin, Mohd Shahron Anuar bin Said, Rafedah Juhan &

Farahaini (2009, Julai). Factors influencing the performance of cooperative in Malaysia : A tentative framework. *Malaysian Journal of Co-operative management*, vol.5, 43-61.

Wan Adlina Wan Ab Aziz (2009, Disember). Koperasi sekolah – Entiti sosio ekonomi pelajar. *Pelancar* , 8-11.